

2024-03-27

§ 68 2022.647 KS

Samlad energiutredning

Ärendebeskrivning

Under 2022 inkom ett flertal motioner som på ett eller annat sätt adresserade kommunens energiförsörjning.

För att säkerställa ett gott beslutsunderlag rekommenderade kommunledningskontoret att energislagen inte bör bedömas enskilt utan sättas i ett större sammanhang. Energiplanen är även i behov av en översyn för att möta de accelererande lokala, regionala och globala utmaningar som vi står inför.

Mot den här bakgrunden beslutade kommunstyrelsen den 7 november 2022, § 154 att ge kommunledningskontoret i uppdrag att genomföra en energiutredning för att säkra Alingsås kommuns energiförsörjning. Energiutredningen inkluderades i åtgärdsplanen i Handlingsplan för begränsad klimatpåverkan och ska ge underlag till vägval i energiområdet samt till revidering av Alingsås Energiplan i sin helhet.

Beredning

Kommunledningskontoret har i skrivelse den 21 mars 2024 lämnat följande yttrande:

Kommunledningskontoret har via Västra Götalandsregionens finansiella stöd för "kommunernas elektrifieringsresa" anlitat konsulthjälp för uppdraget. Utredningen har genomförts i dialog med tjänstpersoner på kommunledningskontoret, samhällsbyggnadsförvaltningen, Alingsås Energi och Bjarke Energi. Sammantaget omfattade konsultuppdraget analys och rekommendationer avseende följande områden: 1.) Kapacitet i lokalnät idag och i framtiden, 2.) Framtida elanvändning och effektbehov, 3.) Förutsättningar för förnybar elproduktion, lagring och vätgas, 4.) Identifiering av lämpliga platser för sol- och/eller vindkraft och bedömning av potentiell elproduktion samt 5.) Översyn av befintlig Energiplan inför revidering.

Utredningen visar att Alingsås kommun, likt Sverige i stort, kommer att ha en markant ökning av elanvändning samt ett potentiellt betydligt ökat effektbehov fram till och med år 2050. Elektrifieringen av bilflottan bedöms vara den största enskilda orsaken till såväl ökad elanvändning och effektbehov i kommunen i framtiden. Utredningen framhåller att det är viktigt att vidta åtgärder för att minimera risken för el- och effektbrist i framtiden, baserat på trenden för ökat elbehov och på lokalnätets nuvarande kapacitet som delvis är hårt belastat redan idag.

Bedömningen är att den största potentiella möjligheten för att minska risken för el- och effektbrist är genom lokal förnybar elproduktion. Alingsås kommun har enligt analysen en mycket god potential för utveckling av vind- och solkraft. 10 solparksområden och 6 vindkraftsområden har pekats ut som lämpliga för elproduktion.

Utredningen framhåller vidare att det inte är motiverat för kommunen att etablera en infrastruktur för vätgas. Detta mot bakgrunden att det idag inte är kommersiellt lönsamt att

2024-03-27

lagra elektrisk energi i vätgas på grund av den låga verkningsgraden samt att Alingsås saknar den tunga industrisektor som primärt kan nyttja vätgas.

Utredningen visar även att merparten av målen i Energiplan har uppnåtts innan mål-året 2025. Den positiva utvecklingen medför att det finns utrymme för mer ambitiösa målsättningar vid revideringen av planen, så som mål kring nettokonsumtion av el och aktivt arbete för ökad installerad effekt av förnybar energiproduktion.

Kommunledningskontoret bedömer att utredningen sammantaget ger en god överblick av kommunens framtida el- och effektbehov och förutsättningar för lokal förnybar elproduktion. Utredningen bedöms vara ett bra underlag för fortsatt energiplanering och avvägningar inom energiområdet i kommunen. Kommunledningskontoret kommer att använda utredningens resultat i det fortsatta arbetet inom området.

Kommunledningskontoret har även undersökt förutsättningarna för kommunen att starta en egen biogasproduktion. Biogasproduktionen i Sverige har i stort sett varit oförändrad mellan 2021 och 2022, medan biogasanvändningen sammantaget minskade med drygt 8% under samma period. De vanligaste användningsområdena är uppgradering och värmeproduktion. Uppgraderad biogas används till största delen som fordonsbränsle, vilket är det största segmentet för biogasanvändning. Kommunledningskontoret har observerat att energimarknadens utveckling under senare tid åter har medfört försämrade ekonomiska förutsättningar för lokal produktion av biogas. Under första kvartalet 2023 ogiltigförklarade EU-domstolen tidigare beslut om skattebefriad biogas i Sverige. Biogasproducenter i regionen har påtalat att detta medfört att det är svårt att konkurrera med fossilgas. Regional statistik visar även att trenden för biogasbussar och lastbilar var nedåtgående redan innan den ökade kostnaden för drivmedlet, då elektrifieringen av den tunga fordonsflottan är stark. Mot den här bakgrunden bedömer kommunledningskontoret att det i nuläget inte är lönsamt att starta upp en egen biogasproduktion.

Kommunledningskontoret bedömer att uppdraget att genomföra en samlad energiutredning är slutfört.

Beslut

Förslag till beslut i kommunstyrelsen

Samlad energiutredning godkänns.

2024-03-27

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse - Samlad energiutredning
- §154 KS Svar på motion gällande vätgasstrategi samt uppdrag att genomföra en energiutredning
- Framtida elanvändning och effektbehov i Alingsås kommun
- Genomgång Alingsås energiplan 2020-2025
- Kartbilaga - Vind- och Solkraft
- Potentialen för sol och vindkraft i Alingsås kommun